

ज्वजलपा वाःपौ

JWOJALAPA WEEKLY

दैं न ल्या: ०९ (पूर्णडक १५६) ने. सं. ११३७ यंलागा चौथी आइतवा: २०७४ भाद्र २५ गते आइतवार (Sep- 10-, 2017)

मू न १- पृष्ठ ६

छन्हं हे महाकवि सिद्धिदास महाजुया नामय् न्यागू ज्याभ्वः

ज्वजलपा वा:पौ

महाकवि सिद्धिदास महाजुया १५० वःगु बुद्धिया लसताय् शुक्रवाः थीथी संघसंस्थां वयकःया बुद्धिं तःजिक न्यायेकूगु दु । यैय् स्वंगु अले खपय् निगू याना छन्हं हे महाकवि सिद्धिदास महाजुया नामय् न्यागू ज्याभ्वः जूगु दु ।

महाकवि सिद्धिदास महाजुया नामय् छन्हं हे थुलिमछि ज्याभ्वः जूगु संभवत थ्व न्हापांखुसि खः ।

नेपालभाषा मंकाः खलःया ग्वसालय् शुक्रवाः सुथय् यैया केलत्वालं नसंचा उलेगु ज्याभ्वः जूगु दु । नेपालभाषाया थीथी खःया व्यक्तियं व व्विमिपिं मुनाः महाकवि सिद्धिदास महाजुया लुमन्तिइ ब्यांचुलि म्ये हालाः नसंचा उलेगु ज्याभ्वः जूगु खः । यैया केलत्वालं न्याःगु उगु नसंचा उलेगु ज्याभ्वः बंधः, मखं, हनुमानध्वाखा जुयाः क्वःने चिकंमू, लगं, ब्रम्हत्वाः, ह्यूमत, न्हूघः, मरुसतः, प्याफः, न्यत, थायमरु जुयाः सिद्धिदास महाजुया भ्वाता पलिस्था यानातःगु भोताहिति रत्नपार्कय् थ्यंकाः समापन जूगु खः । नसंचा उलेगु ज्याभ्वलय् व्विति काःपिन्सं महाकवि सिद्धिदासया भ्वाताय् श्रद्धाभाव प्वंकाः स्वां देछाःगु खः ।

उगु हे कथं शुक्रवाः हे खपय् नं नसंचा हुलेगु ज्या जूगु दु । उगु ज्याभ्वलय् खपया भाषिक कार्यकर्तातयगु सहभागीता दुगु दु ।

अथे हे नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठान व नेपालभाषा मंकाः खलःया ईनापय् नःलि नेपालभाषा साहित्यिक पत्रिकाया मंकाः ग्वसालय् शुक्रवाः नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानया हलय् सिद्धिदास महाजुया १५० वःगु बुद्धि तःजिक हंगु दु । मंकाः खलःया मू छ्याञ्जे नरेशवीर

शाक्यया सभानायसुइ न्याःगु उगु ज्याभ्वलय् नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानया कुलपति गंगाप्रसाद उप्रेती, उप कुलपति डा.विष्णु विभु घिमिरे, प्रज्ञा प्रतिष्ठानया सदस्य सचिव प्रा.डा. जीवेन्द्रदेव गिरी, प्रा.डा. चुण्डा बज्राचार्य, भुषणप्रसाद श्रेष्ठ, रामकृष्ण दुवाल पिनिगु उपस्थिती दूगु खः । ज्याभ्वलय् प्रज्ञा प्रतिष्ठानया सचिव प्रा.डा. जीवेन्द्रदेव गिरी लसकुस न्वचु वियादीगु खःसा मंका खलःया मू छ्याञ्जे नरेशवीर शाक्य सिद्धिदास बुद्धियात कया थःगु मू खँ तयादीगु खः । अथेहे संस्कृतिविद प्रा.डा. चुण्डा बज्राचार्यजुं महाकवि सिद्धिदासया कृतित्व व व्यक्तित्वयाबारे न्ववानादीगु खःसा लोककवि राजभाई जकःमिं चिनाखँ वना न्यंका दिगु खः । नांजाम्ह साहित्यकार भूषणप्रसाद श्रेष्ठ छन्द कवितायात कया थःगु नुगः खँ प्वंकादीगु उगु ज्याभ्वलय् संगीत नाटय प्रज्ञा प्रतिष्ठानया पूर्व दुजः रामकृष्ण दुवाल प्राचीन छन्द कवितायात कया दुवालादीगु खः ।

सिद्धिदास स्मृति समाजं भोताहिति रत्नपार्कया सिद्धिदास भ्वाता न्यःने मुनाः शुक्रवाः बहनी मैनमत याःया ज्याभ्वः यात । आपलं नेपालभाषाया कार्यकर्ता व नेवाः न्हयलुवाःपिं उपस्थिति दुगु उगु मैनमत याः ज्याभ्वः भोताहिति रत्नपार्क असं जुयाः बसन्तपुर, प्याफः, यतखा, न्यंत, थायमदु जुयाः भोताहिति रत्नपार्कया सिद्धिदास भ्वाता न्यःने दिपावलि यानाः क्वचायेकूगु खः । सिद्धिदास स्मृति समाजया नायः मल्ल के सुन्दर, मू छ्याञ्जे दिपक तुलाधरया लिसे थीथी व्यक्तियं सिद्धिदास भ्वातालय् श्रद्धा देछासं स्वां व स्वांमा क्वखायकूगु खः ।

सिद्धिदास प्रतिष्ठान, खपया ग्वसालय् खपया गपलिइ तलेजु ब्यांक्वेटय् शुक्रवाः सिद्धिदास महाजुया १५० वःगु बुद्धि हंगु दु ।

महाकवि सिद्धिदास महाजुया सच्छि व न्ययक्वःगु बुद्धिया लसताय् शुक्रवाः खपय् जूगु छ्गू ज्याभ्वःया लू

उगु ज्याभ्वलय् सिद्धिदास प्रतिष्ठानया नायः नरेन्द्रभक्त हाडाया सभानायःसुइ न्याःगु खःसा वयकलं हे सुभाय् न्वचु वियादीगु खः । ज्याभ्वलय् मुपाहाँ कथं वाङ्मय शताब्दीपुरुष संस्कृतिविद् डा. सत्यमोहन जोशी भायादीगु खः । वयकलं सिद्धिदास धइमह भाषा म्वाःसा जाति म्वाइ धयाथे जाःगु उद्गार व्यक्त याःमह महापुरुष खः धकाः धयादिल । उगु ज्याभ्वलय् नेवाः न्हयलुवाः मल्ल के सुन्दर, साहित्यकार डा. योगेन्द्रभक्त प्रधानपिन्सं नं नुगःखँ तयादीगु खःसा सिद्धिदास प्रतिष्ठानं ११३७ गुंलाथ्व पंचमिया दिं ग्वसाः ग्वःगु कार्यशालाय् न्हयव्येगु क्वजिगु राज जोशीया ज्यापौ नं वना न्यंकूगु खःसा उगु ज्यापतिइ साहित्यकार अगीव बनेपाली टिप्पणी यानादीगु खः । अथेहे उगु प्रतिष्ठानं ग्वसाः ग्वःगु लिपि कक्षाय् ताःलाःपिन्त सिरपाः नं लःल्हाःगु खः ।

नवाः रा. रा. १०६.६

नेवाः सः नेवाः एफ. एम. १०६.६

नेपालभाषा एकेडेमिया नितिं
अनक मिडिया प्रालिया न्हयव्वया
न्हिच्छिचच्छि (२४सै घण्टा) न्यनादिसँ/न्यंकादिसँ
नेवाः जुयागुया गौरव यानादिसँ

नेवाः एफ. एम. १०६.६
न्यामासिमा, द्यःध्वाखा, किपू-२
फोन ४३३४२२२

ईमेल: ankmedia.newafm@gmail.com

कीर्तिपुर नगरपालिका नगरकार्यपालिका
कार्यालयको भवन निर्माण सम्बन्धी

सूचना

यस नगरपालिकाको नियम कानून र मापदण्ड वमोजिम नक्सा पास स्थायी ईजाजत पत्र लिई स्वीकृत नक्सा अनुसार निर्माण कार्य गरी मापदण्ड विपरित कम्पाउण्ड वाल निर्माण नगर्ने शर्तमा नगरपालिका कार्यालयमा क्वलियतनामा गरी निर्माण सम्पन्न प्रमाण पत्र लिई सकेपछी मापदण्ड विपरित कम्पाउण्ड वाल, सेफ्टी ट्याङ्की लगायत अन्य भौतिक संरचना निर्माण गरेको पाईएकोले त्यस्ता संरचनाहरु निर्माण नगर्न नगर टउन हुन र निर्माण गरिसकेकाले तत्काल हटाउन यो सूचना जारी गरिएको छ । साथै यो सूचनाको बेवास्ता गरी कम्पाउण्ड वाल नहटाईएमा नगर पालिकाको कालो सूचीमा राखि नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट उपलब्ध गराईने कुनै पनि सेवा सुविधाहरु उपलब्ध नगराईने ब्यहोरा समेत अनुरोध छ ।

थप जानकारीका लागि

नगर प्रमुख श्री रमेश महर्जन :- ९८५१०२५१२५

वरिष्ठ ईन्जिनियर श्री बालकृष्ण महर्जन :- ९८५१०८३४३२

ज्वजलपा वा:पौ

सल्लाहकार
श्रीकृष्ण महर्जन
प्रकाशक:
नजरराम महर्जन
सम्पादक
श्रीकृष्ण तण्डुकार
ले-आउट:
ज्वजलपा डेस्कटप
संवाददाता

रामभोला महर्जन, निरजमान सिंह
थाकू

प्रिन्ट स्काई, येँ

ज्याकू: निखासी त्वा: किपू नपा-३

फोन ल्या: ४३३३००७, ९८४९४०९०७७

ई-मेल : jwojalapaweb@gmail.com

सम्पादकिय

वाङ्मय शताब्दी पुरुष सत्यमोहन जोशीयात हनेज्या

वाङ्मय शताब्दी पुरुष सत्यमोहन जोशीयात थ्वहे वङ्गु भवै ३० गते जनस्तरं तःजिक हनीगु जूगु दु । समारोहय् मूपाहां कथं राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारी भाङ्गु जूगु दु । भवै ३० गते सकल नेवाः समुदायपाखे जोशीयात हनेगु ज्याभवः तयातःगु दु । थुकिया लागि नांजाःम्ह उद्योग न्यवसायी लिसे भाषासेवी लक्ष्मीदास मानन्धरया अध्यक्षताय् गवसाः खलः नं स्वनातःगु दु । भवै ३० गते शुक्रवाः जोशीयात बसन्तपुलिं बग्गीइ तयाः देय्चाःहीकाः राष्ट्रिय सभागृह तक थ्यंकीगु ज्याभवः दु । सभागृहय् हे वय्कःयात हनेगु मू ज्याभवः जुइ । नेवाः जागरण मञ्चया संयोजनय् नीस्वंगु वाङ्मय शताब्दी पुरुष सत्यमोहन जोशी हना समिति उगु हना ज्याभवः तःजिक हनेगु निति नीस्वंगु थीथी समिति, उपसमितिया मुंज्या जुयाच्वंगु दु । सोमवाः सनिलय् पत्रकार सम्मेलन यायेत्यंगु दु ।

नेपाःया म्हसीका जुयाचवनादीम्ह वाङ्मय शताब्दी पुरुष संस्कृतिविद् सत्यमोहन जोशीयात नेपाल सरकारपाखे दकले न्हापां वाङ्मय शताब्दी पुरुष कथं घोषणा याय धुकुगुलिं नेपाःया सकल जनताया निति लसताया खँ जूगु अले सत्यमोहनयात नेपाल सरकारं याःगु सम्मानयात च्छासे वाङ्मय शताब्दीपुरुष जोशीयात नेवाः ख्यलं तःजिक मकाः कथं वङ्गु ३० गते शुक्रवाः यायेत्यंगु खः ।

वाङ्मय शताब्दी पुरुष सत्यमोहन जोशीयात हनेगु धङ्गु नेवाःतयगु गौरवया विषय खः अले नागरिक स्तरं हनीगु धङ्गु हे नेवाःतपाखे मकाः कथं हनेत्यंगु खः । उकिं थुगु हना ज्याभवःयात ताःलाकेगु निति सकल नेवाःतयसं थःथःगु थासं भूमिका म्हितेमाःगु आवश्यकता दु ।

गजल शौरभ शाक्यया

गजल-४५

जव जि याकःजुइ, गजलं पासा थ्व वइ

मनय् खँ ल्हातकिं, कवितां स्व वइ ।

दुखय् च्वसां नुगः मछिंका, खवि हायेकि

बाखं घ्वातु घ्वाना, छसिकथं च्व वइ ।

जीवनया भोगाई ला, सिर्जनाया मुहान खः

गन असंख्य भोगाईया, अनुभूति ज्व वइ ।

चिन्तनया लवुइ, विम्बः, प्रतिक ज्वाइय मुसइ

हाइजिनया न्त्यपूइ, हाइकु स्वांथें त्व वइ ।

जीवन ईया पल पलय, अनुभूति ज्वइ

साहित्य थि थि विधाया, हलिमलि ब्व वइ ।

नेवाः व नेपालभाषाया भविष्य

नजरराम महर्जन

नेवाः शब्द न्हापा नेपाःया छगू पर्यायवाची खँवः कथं कायेगु याः । नेवाः शब्द हे नेपाः (नेपाल) नां जूगु धङ्गु इतिहासकारपनिगु धापू दु । नेवाःतयगु आदिभूमि स्वनिगःयात नेपाः धायेगु चलन दु । छुं दँ न्त्यःतक तराईयापिं मनूत येँ वयेत नेपाल वनेगु धाङ्गु । अथेहे पहाडयापिं मनूत स्वनिगः वय्त नेपाः क्वहाँ वनेगु धाङ्गु चलन दु । आः पिनेयापिं मनूत यक्व स्वनिगलय् वय् वनेगु जुसेलि नेपाः वनेगु धाय्गु खँय् ट्युपाः वल । काठमाण्डौ वनेगु धाय्गु चलन जुयाःवल ।

नेवाःत सभ्य, शिक्षित, स्वाभिमानी व मेहेनती धकाः नां जाः । उकिं नेवाः धाय्मात्रं स्वनिगः पिनेयापिं मनूतसें श्रद्धा व सम्मानपूर्वक व्यवहार याः । नेपाः देय्या जिल्ला जिल्लाया सदरमुकाम, शहर चाहे व पहाडय् जुइमा, चाहे व तराईलय् जुइमाः । नेवाःतसें पलिस्था याःगु खनेदु । पूर्वया भोजपुर जुइमा या धनकुटा जुइमा या इलाम धाय्, पश्चिमया पाल्पा, बुटवलयात काय्फु । गन नेवाःत च्वन अन शहर जुइ । नेवाःत व्यापार व्यवसाय याये सः । उद्योग संचालन याये सः । नेवाःत ज्या मयाःसे च्वने मफुपिं । नेवाःत दुधाय् गन थीथी सुविधात दयाच्वनी । गन सुविधा दइ अन सदरमुकाम तइगु ला स्वाभाविक हे खः ।

स्वनिगः त्याके धुंकाः येँया वैभव खनां लोभं चायाः पृथ्वीनारायण शाह नं थःगु जन्मथलो गोरखायात राजधानी मयाःसे येँ यात राजधानी दय्कूगु हे दसि कथं काय्फु ।

नेपाःया इतिहास च्चइवलय् नेवाःत न्त्यमथंसे च्वःगु इतिहास इतिहास हे जुइमखु । नेपाःया वच्छिं मल्याक इतिहास ला नेवाः नाप स्वापू दुगु दु । धाये नेवाः विना नेपाःया इतिहास कचवनी । गुगु इलय् कोलम्बसं अमेरिका लुइकल (पता लगय् यात) उगु इलय् स्वनिगः गाक्कं विकसित जुइधुंकाः इतिहासकारपनिगु धापू दु । स्वनिगःया मठ मन्दिर, वास्तु फुक्क हे वैज्ञानिक रुपं पलिस्था यानातःगु दु । विस्वय् मदुगु कला संस्कृतिं जायाच्वंगु दु ।

थय्याःथाय् मानव वास्तु, क्वय्लाःगु थासय् खेतीपाती याइगु चलन खनेदु । वुँई लखं थनेत धः दय्काः तःगु दु । थातुं थासय् पुखु दय्काः तःगु दु । गुकिं यानां वुँई सिंचाईया निति समस्या मदु । आःथे लः त्वनेत पाईप लायाः छँ

छँ हिति मदु । तर हरेक त्वालय् लः त्वनेत माःगु ल्वहँ हिति दय्काः तःगु दु । व ल्वहँ हितिया लःया श्रोत गनं वल धङ्गु थौकन्हय्या मनूतसें लुइके तकं मफुनि । मनूतय्गु मुख्य पेशा हे कृषि खः । दच्छियं नये त्वयेत बुँ वइगु अन्नं गाः । वसः पुनेत कापः थाइगु तान दु । उकिं मनूत आत्मनिर्भर जू । चि छता न्याय्माः । वरु स्वनिगलं ल्हासा थ्यंका सामान ज्वना नेवाःत व्यापार याः वनीगु । धनया सामान अनयंकी, थःपिन्त माःगु सामान अनं ज्वना वइ ।

नीसः व न्यय्दं (२५० वर्ष) न्त्यः पृथ्वीनारायण शाहनं स्वनिगःया भूमि त्याकल तर नेवाःतयगु मन त्याकेमफु । नय्त्वनेत धन्दा मदुपिं, थःगु ज्याय् न्हिछ्यानाच्वपिं नेवाःतय्त न्त्याम्ह जुजु वःसां अथेहे खः धङ्गु भावनां ज्या यानाच्वन । न्त्याम्ह जूसां नेवाःतसें थःगु भाषा, सांस्तुतिक जात्रा, पर्व न्यायेकेगु व हनेगु मत्वःतू । उगु इलय् अदालत अफिस फुक्क थासय् नेपालभाषा चलय् जू, नेपाल सम्बत चलय् जू । राजदर वारया मनूत सकले नेवाःभाय् सः । जुजु त्रिभुवन, महेन्द्र, विरेन्द्र तकं नेवाःभाय् सः धाङ्गु न्यना तयागु दु । राणाकालय् वयाः नेवाःतय्त दमन यायेगु शुरु जुल । छुं नं जातिया समूल नष्ट यायेत दकलय् न्हापां इमिगु भाय्यात दमन यायेमाः धङ्गु नीति राणा शासकतसें काल । उकिं नेपालभाषाया थासय् गोर्खाली भाषा हल, नेपालय् नेपाःदेय्या नामं पलिस्था यानातःगु सम्बतया थासय् भारतया छम्ह जुजुया नामं नीस्वनाः तःगु विक्रम सम्बत छयलेगु यानाहल । थ्व फुक्क नेवाःतय्त समूल नष्ट यायेगु छगू चाल खः । छम्ह विद्वानं धयातःगु दु, “छुं नं जाति नष्ट यायेगु खःसा इमिगु भाषा व सांस्कृतिक नष्ट या ।”

राणा शासनय् नेपालभाषां च्वलधकाः सिद्धिचरण श्रेष्ठ, केदारमान व्यथित, चित्तधर हृदय, फत्तेमान सिंह आदिपिन्त जेल सजाय बिल । सरकार या दमनं नेपालभाषा न्हानावनीगु ताय्काः नेपालभाषा थकाय्त जगत सुन्दर, धर्मादित्य धर्माचार्यपिन्सं भारतय् वनांतक सफू छापय् यानां हल । राणातय् विरुद्ध आन्दोलन जुल । प्यम्ह शहिद मध्ये स्वम्ह ला नेवाःत हे खः । शहिदपिं नेवाःत धाङ्गुकाः उबलेया शासकतसें इमिगु जात तकं न्त्यमथंसे गंगालाल, धर्मभक्त, शुक्रराज जक धयाः छम्ह ठकुरीयातजुं दशरथ चन्द्र धकाः धायेगु यात । वय्कःया नामं देय्या दकलय् तःधंगु रंगशाला धकाः दय्काः दशरथ रंगशाला धकाः नां तयाबिल । नेवाःत राजनीतिक रुपं नं गुलि सचेत धङ्गु खँ नेपाःया ततःधंगु पार्टीया संस्थापक हे नेवाःत जूगुलिं क्यं । नेपाली काँग्रेसया संस्थापक मध्ये छम्ह गणेशमान सिंह खः । नेपाःया कम्युनिष्ट पार्टीया संस्थापकपिं नं नेवाःत हे खः । इमित तकं इमिगु जात मतःसे पुष्पलाल,

नरवहादुर जक धायेगु याः । कम्युनिष्ट पार्टीया संस्थापक व नेतात जक जुल धकाः छथः ब्रम्हृतसें विरोध याय् व वय्कःपिन्सं जात हे लिकया ब्यूगु धङ्गु खँ न्यने दु ।

नेपाःया कासा ख्यः, संगीत ख्यः न्त्याम्ह ख्यलय् नं नेवाःत च्वजाः । तर इमिगु नांया ल्यूने जात न्त्यथनी मखु । गथेकी संगीत ख्यलय् तसकं नांजाःपिं नारायण गोपाल, कृष्णमान, फत्तेमान आदि पिनिगु जात न्त्यथनेगु मयाः । थुजःगु उदाहरण ला गुलि दु, गुलि दु । स्वनिगःया मनूतयगु तःधंगु योगदानं नेपालय् राणाकाल फुत । प्रजातन्त्र वल । गुलिचां मदुवं पंचायत व्यवस्था हल । पंचायत व्यवस्था वःगु गुलिचां मदुवं रेडियो नेपालं थ्वय्काः वयाच्वंगु समाचार व जीवन दबू लिकया बिल । उबलय् येँ तःधंगु भाषिक आन्दोलन जुल । त्वाःत्वालय् साहित्य सम्मेलन, संगीत सम्मेलन यानां सरकारयात हाथ्या विडगु ज्या जुल । स्कूल, कलेजय् नेपालभाषा वनेदु । हरेक कलेजय् नेपालभाषा वनामिपिन्सं थीथी खलः पुचः नीस्वनां साहित्य सम्मेलन यायेगु, न्त्यसःलिसः कासा यायेगु, पत्रिका पिथनेगु यानां नेपालभाषायात थपू यायेगु ज्या यानाच्वन । भाषा विभाग अन्तर्गत स्कूल कलेजय् नेपालभाषा वनेगु दु ।

नेपालय् न्हगु शिक्षा नीति लागु यात । गुगु शिक्षा नीतिं नेपालभाषायात भाषा विभागं लिकयाः प्राविधिक इच्छाधीन विषयलय् तयाबिल । व नं गणित विषय नाप स्वाकाः । नेपालभाषा काःपिन्सं इच्छाधीन विषय गणित बनेमदइकथं । नेवाःत भित्ति सम्पन्न थःमस्तय्त ईन्जिनियर, डाक्टर, पाईलट, नर्स आदि व्बंकेगु बिचाःदुपिं । थ्व विषय व्बंकेत गणित विषय मदय्क मगाः । उकिं नेपालभाषाप्रति माया दयाः नं नेपालभाषा वनीपिं म्हो जुजुं वन । नेपाल सरकार नेपालभाषा व्बंकेगु निति शिक्षकया दरबन्दी हे मतः । अयूसां कलेजय् इन्टर मिडियत, व्याचलर बनेथाय् नेपालभाषा कयाः वनीपिं छुं भिति भितिसां दुगु खः । जब कलेजय् प्लस टु सिस्टम हल । नेपालभाषा विषय हे मन्त । थौ वयाः नेपालभाषा कलेजय् तकं मदय् धुंकेल । आः नेपालभाषा केन्द्रीय विभाग धकाः मास्टर डिग्री व्बंकीगु दु । न्हापा ला यक्व वनीपिं दुगु खः । आः अन नं सेमेस्टर सिस्टम यात । न्हापा स्वयाः यक्व अचः धेवा पुलेमाल । न्हियान्हिथं क्याम्पस वनेमाः । न्हापाथें लिलाःगु इलय् जक वनां वनां मजिल । थुगु कथं गबलेतक नेपालभाषाया एम.ए. कक्षा संचालन जुइ धङ्गु आशंका हे दय् धुंकेल ।

थौ वया वनेकुथी ला नेपालभाषा वने मदइगु अवस्था वय्धुंकेल । नेपालभाषा न्हानां वनीगु अवस्था थ्यने धुंकेल । थ्व गथे जुया जुल ? आः छुयाय् माली धकाः बिचाः यायेमाःगु अवस्था वय्धुंकेल ।

कथं

कीर्तिपुर दशैं महोत्सव-२०७४ जुइगु

ज्वजलपा वा:पौ

मोहनिया इलय् मनुतयत न्यायमिइ यायेत अपुईमा धका: दँयदसथें थुगुसी न किपुली कीर्तिपुर दशैं महोत्सव-२०७४ जुइत्यंगु दु ।

वंगु भाद्र २३ गते शुक्रवा: घरखाया मांक्वा:चा गार्डेनय् आयोजकतसें छगू पत्रकार सम्मेलन याना जानकारी ब्यूगु ख: । गवसा खल:या राजकमल महर्जनं न्यायकूगु उगु पत्रकार सम्मेलनय् गवसाखल: राईज म्युजिक प्रा.लि.या विनोद सिंह, औद्योगिक शान्ति नेपाल संस्थाया सदिप महर्तपिं उपस्थिति जुया: दीगु ख: । उगु ज्याभवलय् हास्य कलाकार महादेव त्रिपाठी नं उपस्थित जुयादीगु ख: ।

कीर्तिपुर दशैं महोत्सव-२०७४या विशेष सहयोगी नयाँबजार क्लब किपू व वेभ ख: । भदौ २८ गतेनिसें असोज ११ गतेतक किपूया नयाँबजारय् च्वंगु खेलकुद मैदानय् जुइगु उगु महोत्सवय् मुक्कं १४० गू स्टल दइसा । उकीमध्ये भिगु स्टल किपूया घरेलु उद्योग, हस्तकलाया सामान मिइत भिगु वडाया निरति निशुल्क विइगु धा:गु दु । गुक्रिया निरति वडां सिफारिस हयेमा: धा:गु दु ।

उगु महोत्सवय् विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमत नं तयात:गु खँ आयोजक मध्ये छम्ह राईज म्युजिकया विनोद सिंहनं धयादिल । "नेवा: परम्परा भल्कय् जुइगु सांस्कृतिक ज्याभव:नं जुइगु दु । अथे हे 'द रोयल्स ब्याण्ड' अफिसियल ब्याण्डया रुपय् महोत्सवय् लाइभ कन्सर्टय् सहभागि जुइगु खँ नं कनादिल । उगु महोत्सवय् मचात म्हितकीगु, परम्परागत नेवा: नसाया स्टल नं दइ धा:गु दु ।

कीर्तिपुर मिनिबस व्यवसायी संघया साधारण सभा

ज्वजलपा वा:पौ /

किपुली येँ रत्नपार्कतक चलय् जुयाच्वंगु मिनिबस (हाइस बस)या साहृपनिगु संगठन कीर्तिपुर मिनिबस व्यवसायी संघया भिंच्याक्व:गु १८ औं साधारण सभा म्हग: भदौ २४ गते शनिवार सिद्धि गणेश पार्टी भेन्चू बल्बुई त:जिक हन ।

कीर्तिपुर मिनिबस व्यवसायी संघया नाय: अमरवहादुर श्रेष्ठया सभानायोसुइ न्याया:गु उगु ज्याभव:या छ्यान्जे दिवाकर अधिकारी न्यायाकादीगु ख: । पाहापिं ज्येष्ठ नागरिक हरिगोपाल महर्जन, महिला प्रतिनिधि लक्ष्मीमाया प्रजापति, उपाध्यक्ष संजय डंगोल, सहसचिव पूर्ण महर्जन, कोषाध्यक्ष शिव शंकर सिंह, सहकोषाध्यक्ष अर्जुन माली अले दुज:पिं धनलाल महर्जन, यविन महर्जन, रुद्रवहादुर रोक्का, सानुबाबु शाक्य व हेरावहादुर माली मञ्चय च्वनादीगु ख: ।

सहसचिव पूर्ण महर्जनं लसकुस ब्वति कया:च्वपिं सकसितनं लसकुस यायेगु भवलय् थगुने १७ औं साधारण सभां न्हूगु कार्यसमिति चयन या:गु ख: । व कार्यसमिति या:गु ज्या न्यव्ययेगु निरति थ्व साधारण सभा जुयाच्वंगु दु । प्रगतिवेदन, आर्थिक लेखाजोखा फुक्क न्यव्वई । थ:त चित्त बुभय् मजूसालीन ढंगं विरोध याना थ:गु खँ तयत इनाप यानादिल । कोषाध्यक्ष शिव शंकर सिंह आर्थिक प्रतिवेदन न्यव्ययेगु भवलय् आम्दानी रु.२७ लाख ७५ हजार दुगु व खर्च नं उलि हे जूगु खँ कनादिल । समितिको भलाई कोषय् रु.३७ लाख ३२ हजार ८सय १२ दुगु खँ नं कनादिल । अथेहे सचिव दिवाकर अधिकारी थ:गु प्रतिवेदन न्यव्ययेगु भवलय् मच्छेगामय् निग: बस थपय् यायेगु प्रस्ताव तयादिल । गुकीयात साधारणसभां आ:यात तयेमज्यु धका: क्वछिनां बिल । वयक:या प्रतिवेदनयात कया: सभाय् यक्व हे वादविवाद लिपा गुलिं पास जुल । गुलिं वयकलं प्रस्ताव लितकयादिल । सभानायो अमरवहादुर श्रेष्ठ थौया ज्याभवलय् क्व:ज्युगु ज्याखँ बांलाक न्यायाका यनेत सकसियागु ग्वाहालिया आशा प्क्कुसें सौहार्दपूर्ण वातावरणय् सभा क्वचागुलिं सकसितं सुभाय विया सभा विसर्जन यानादिल ।

Darshan Trade & Suppliers Pvt. Ltd.

शिल्ड, ट्रफी, मेडल, मायाको चिनो, अवार्ड
आदि उचित मूयमा उपलब्ध छ् ।

दर्शन ट्रेड एण्ड सप्लायर्स प्रा. लि.

कीर्तिपुर-१०, काठमाडौं

सम्पर्क : ०१-८३३८८७८, ०१-८३३९८८२

ई मेल : darshantradenp@gmail.com

नेपालभासा बाखं साहित्यय् थिमि देशय् च्वंगु मल्लकालीन बाखं

- पूर्ण ताम्राकार -

नेपालभासा नेपा: देय्या छ्गू प्राचीन भाय् ख: । नेपा: देय्या मेगु भाषाया तुलनाय नेपालभासा साहित्यया इतिहास तसकं ता:हाक: । नेपाली भाषाय् साहित्यया प्रारम्भ जूगु पृथ्वीनारायण शाहया राज्यकालय् यलया नुग: त्वालय् च्वम्ह नेवा: सुवानन्ददासया 'पृथ्वीनारायण' (रचनाकाल वि.सं.१८३०-३१) कविता निसं शुरु जूगु ख: । उकिं 'सुवानन्ददास अहिलेसम्म फेला परेका नेपालीका पहिला कवि हुन्' धयात:गु दु । नेपालभासाय् ख्वपया जुजु प्राण मल्ल (ने.सं.६४३-७०)या 'श्री वलंगत सिमा' फलचा गीति कविता काव्य प्रारम्भ जूगु ख: । थये स्वयेबलय् नेपाली भाषाया तुलनाय नेपालभासाया प्राचीन काव्यया बारे मदिक्क अध्ययन व अन्वेषण याना: वन धा:सा नेवा: भासं रचित प्राचीन काव्यया यक्को भण्डार लुइके फइतिनि, भूगु प्राचीन काव्य व साहित्यया इतिहास अझ नं यक्को त:हाक: जुइतिनि । साहित्य विधा मध्ये छ्गू बाखं ख: ।

नेपालभासा साहित्यय् बाखंया इतिहास नं तसकं ता:हाक: । थौया मानव समाज व मानवीय समस्याय् केन्द्रित सामाजिक यथार्थवादी आधुनिक बाखंया सृजनाया प्रारम्भ जूगु थनिं ८४ दँ दुसां धार्मिक, जातक, आख्यान व लौकिक बाखंया इतिहास धा:सा तसकं ता:हाक: । धार्मिक बाखंया आधारय् धायेगु ख:सा किरातकालय् बौद्ध जातक बाखंया प्रचार प्रसार जुइ थुंक्गु खनेदु । किराती जुजु स्थुन्कोया र राज्यकालय् अशोक भिक्षु मभिष्मयात नेपालय् बुद्धधर्म प्रचारया नितिं छवयाह:गु व उगु ई ज:ख: विनयपितक, महावग्ग, ललितविस्तर थं ज्या:गु बौद्ध ग्रन्थ संकलन जुइ थुंक्गु खं विश्वसनीय जू । लिच्छविकालय् नं बौद्ध जातक बाखंया प्रचार जुइ थुंक्गु खनेदु । थ्व खं इतिहासकार धनवज्र बजाचार्य लिच्छवि जुजु वृषभदेवया राज्यकालय् दयेक्गु धका:

धयात:गु चाबिहया छ्गू अभिलेखय् "किन्नरी जातकीर्णनानाचित्र विराजितम्" धयागु उल्लेख स्पष्ट यानाब्यू । थये लिच्छविकालीन अभिलेख व मेमेगु ग्रन्थ मात्तुमाला: अध्ययन, अन्वेषण यानावन धा:सा लिच्छविकालय् बौद्धिक बाखंया प्रचार प्रसार जूगु प्रमाणित ग्रन्थ लुयावइगु यक्को सम्भावना दु । थौं त कया अध्ययन मल्लकालय् ने.सं.४०० माघ कृष्ण मंगलवारकुन्हु च्व:गु धयात:गु 'गुह्यकालि पुजाविधि' लूगु दु । थ्व भुजिम्ब: लिपिं ताडपत्रय् च्वयात:गु १४ पौ दुगु सफू ख: । मल्लकालय् धार्मिक औपदेशिक बाखंया रचना यायेगु प्रचलन दयेधुंक्गु खनेदु । स्वतन्त्र गद्य आख्यान विधाकथं पञ्चतन्त्रया नीति बाखं सरल, सुबोध नेपालभासा गद्य तन्त्राख्यान बाखं च्वयेगु चलन ने.सं.६३८ निसं ६९४ रिखे हे न्त्यानाच्वने धुंक्ल । तन्त्राख्यान, कुशोपदेश, धर्मलक्ष्मी संवाद, महालक्ष्मी व्रतकथा, स्वस्थानी परमेश्वरीया व्रतकथा, पशुपति पुराण, ब्रह्म पुराण, स्कन्द पुराण, शिवरात्री व्रतकथाथं ज्या:गु फुक्क मल्लकालीन धार्मिक व औपदेशिक बाखं ख: ।

नेपालभासाया प्राचीन वाङ्मय व साहित्य मात्तुमालेगु अध्ययन व अनुसन्धान याना वन धा:सा भूगु भाषाया वाङ्मय व साहित्यया इतिहास आकाश थं विशाल जुइगु निश्चित ख: । थ्व क्षेत्रय् निस्वार्थ भावं न्त्याचिला: थ:गु जीवन फुकाच्वम्ह छम्ह अन्वेषक भाजु छत्रवहादुर कायस्थ ख: । लिच्छविकालीन नेवा: वस्ती थिमि देशय् मुनाच्वंगु पुलांगुम्ये मुना वयकलं न्हापां 'थिमि देय्या पुलांगु म्ये' (ने.सं.१११९) पिथना दिल । थ्व धुंका: वयक:या सम्पादनय् 'थिमि देसय् च्व:गु मल्लकालीन बाखं' पिथना दिल । थ्व सफू ने.सं.११२० सं 'नेपाल संस्कृति' लय्पौया लुखां पिदंगु ख: । थ्व सफू पिथनेत हस्तलिखित ग्रन्थ विद्या: ग्वाहालि यानादीम्ह भाषासेवी ज्ञानमुनि बजाचार्यजु ख: । वयक:या संक्षिप्त परिचय सफुतिइ छापय् जूगु दु । थ्व सफूया छ्गू महत्वपूर्ण च्व 'भूमिका' ख: । थ्व भूमिका सफूया सम्पादक छत्रवहादुर कायस्थजु च्वयादीगु ख: । भूमिकाय् 'स्वस्थानी बाखं' धयागु छु, उकिया प्रकारया विश्लेषण सुरु

यानादिया: आ:तकया स्वस्थानी धलं दनेगु खं उल्लेख जूगु अभिलेख ख्वप देय्या सूर्यमधि त्वालय् च्वंगु नारांघ:या देगलय् च्वंगु ने.सं.५२८ या शिलापत्र न्त्यव्ययादीगु दु । 'स्वस्थानी धर्म दना' धका: स्पष्ट उल्लेख जूगु नाला देशया 'देश वर्णन म्ये' नं भूमिकाय् दुध्या: । सम्पादक छत्रवहादुर कायस्थजुयाकथं थ्व म्ये ख्वप देय्या जुजु जगतप्रकाश मल्ल व चन्द्रशेखर निम्ह जाना: ने.सं.७९२ स च्वयात:गु ख: । थुकिं थौं स्वया: ५९८ दँ न्त्य: स्वस्थानी धलं दनेगु प्रचलन दुगु खं उलाब्यू । थये हे येँ देय्या सफू ख: । मल्लकालय् धार्मिक औपदेशिक बाखंया रचना यायेगु प्रचलन दयेधुंक्गु खनेदु । स्वतन्त्र गद्य आख्यान विधाकथं पञ्चतन्त्रया नीति बाखं सरल, सुबोध नेपालभासा गद्य तन्त्राख्यान बाखं च्वयेगु चलन ने.सं.६३८ निसं ६९४ रिखे हे न्त्यानाच्वने धुंक्ल । तन्त्राख्यान, कुशोपदेश, धर्मलक्ष्मी संवाद, महालक्ष्मी व्रतकथा, स्वस्थानी परमेश्वरीया व्रतकथा, पशुपति पुराण, ब्रह्म पुराण, स्कन्द पुराण, शिवरात्री व्रतकथाथं ज्या:गु फुक्क मल्लकालीन धार्मिक व औपदेशिक बाखं ख: ।

सफूया भूमिकाय् 'थिमि देशय् च्व:गु मल्लकालीन बाखं' गुकथं लुल, बाखंया लेखक व बाखंया महत्व व उदेश्य नं सम्पादक छत्रवहादुर कायस्थजु न्त्यथनादीगु दु । भूमिकाय् न्त्यथनात:कथं सफुतिइ दुध्या:गु निपु बाखं 'स्वस्थानी व्रत कथा' व 'शिवरात्री व्रत कथा' थिमि देश त्वाक त्वाल निवासी बजाचार्यया पुलांगु सफू संग्रहस लूगु ख: । थ्व सफू थिमि देश वाखाछें त्वाल निवासी दुर्गानन्द ने.सं.८६९ सं च्वयात:गु ख: । थ्व खं 'शिवरात्री व्रत कथा'या अन्त्य च्वयात:गु 'श्री दिवाकर वंस श्री श्री जय रणवित मल्ल देव विजयराज्ये । श्री मध्यपुर स्थित श्री श्री श्री बारकुमारी चरन स्यवित वाखाछें, तो (र) या विश्वमान आखल स्यडा गुरु । दुर्गानन्द, स्त्रि विसरी । हखमाननं स्यडा । श्लोक परपाव । थ्व हस्तनं चोस्य तथा । पिता देवीनन्द, माता सिधशरी, बुबा तेजनन्द, किजा आनन्द । सुभ । संवत् ८६९ श्रावण शुक्ल पष्टमी, हस्त नक्षत्र, शिव जोरय आदित्यवारस्य थ्व कुन्हु ।' (पौ २९) धापुतिं च्वमि दुर्गानन्दया पारिवारिक परिचय ब्यूगुया नापं रणजित मल्लया राज्यकालय् खं उल्लेख यानात:गु ख: । थुकिं मल्लकालय् मिसापिन्त नं आख:

स्यनेगु या: धयागु क्यं । थ्व अतिकं महत्वपूर्णगु अभिलेख ख: ।

सफुतिइ दुध्या:गु 'स्वस्थानी व्रत कथा' मुक्कं धार्मिक बाखं ख: । थ्व बाखनय् 'पोस पुनिसि कुन्हु व्रत जोने । सच्छि च्यापु बाखं कने । मधुशुक्र चतुर्दशी कुन्हु स्त्रीजनन् धर्म आरम्भ याये, स्वस्थानी धर्म धया थ्व कुन्हु ।' (पौ २) धापुतिं स्वस्थानी व्रत गुबले च्वनेमा: धयागु खं कनाच्वंगु दु । थये हे बाखनय् "नमोस्कार याय धुनकाव प्रदखिना याडाव मण्डल विसर्जन याय धुनकाव नदिस बहरपे जुरो । च्यापा मछि इयुकान चियाव, थम तोयु वस्त्रनं तियाव दधि, आक्षत संयुक्त याडा मधि च्यापा थव पुरुष रवल्हाय ।" (पौ ३) धया त:कथं थ: मिजं (भा:त) यात मधि च्यापा ल:ल्हाये मा:गु जुल । बाखं क्वचाये न्त्य: "भो ब्राम्हन, र जा छ, छ न मामन जेके कृति जुव । थ्वया प्रभावनं जेन छ र जा याय धुनो । इहत्रस सुखी, परत्रस मोक्ष सम्प्रति जुव ।" धयागु उल्लेख व्रत च्वना: जुजु जूगु खं कंगु जुल । थुकिं स्वस्थानी व्रत च्वन धा:सा थम्ह मनय् इच्छा यानागु वा मनय् तयागु खं जक पूवनीगु मुखसे जुजु तकं जुइफुगु खं कनाच्वंगु दु । उगु इलय् मनुतय्त ख:गु भिंगु लंपुइ यंकेगु, समाजय् सुधार हयेगु, सामाजिक व मानवीय सेवाय् समर्पित याकेगु माध्यम हे धार्मिक बोध ख: । उकथं स्वयेबलय् थौं स्वया: २५० दँ न्त्य: रचित थ्व बाखंया मू उद्देश्य धर्म प्रचार जूगु स्वाभाविक ख: ।

सफुतिइ दुध्या:गु मेगु बाखं 'शिवरात्री व्रत कथा' ख: । थ्व बाखंया शुरुइ 'समस्त जज्ञयासिनं शिवरात्री धर्मनं उत्तम फल विव । तिर्थ यात्रा याडायासिनं शिवरात्रीया तव फर । थ्व उपर अंत मेव धर्म मदु । शिवरात्री मयाकम्हं रौरौ नरकस चोनिव: ।' (पौ १५) धया: शिवरात्री बाखंया अन्त्य शिवरात्री बाखं कम्ह व न्यम्ह निम्हसितं मोक्ष, लाभ, धन प्राप्त जुइया नापं महापापया अन्त जुया: मंगल प्राप्त जुइ धयात:गु दु । थ्व खं सफुतिइ थुक्कथं व्यक्त जुयाच्वंगु दु- "शिवरात्री खं डेडम्हस्यां ल्हाकम्हस्या मोक्ष, र भ, धन संप्राप्त जुव । महापाप मोक । मल संप्राप्त जुरो ।" बाखंया शुरु व अन्त शिवरात्रीया महात्ताय् केन्द्रित जूसां बाखनय्

त:थाय्मछि नैतिक शिक्षायात व: वियात:गु दु । बाखंया पात्र व्याधा व मृग ख: । बाखनय् त:थाय् हे मृगया म्हुतु नैतिक शिक्षायात व:वियात:गु दु । थज्या:गु हे अर्थ व:गु मृग धा:गु छुं वाक्यत थये ख:- "मनुष्य अवतारस श्रेष्ठ राजा । थमं स्येवरपाव चोडा राजा मोचका पापं । राजा वचना पापं । पुसामी यस नका पापं । ब्राम्हण, क्षत्रि, वैस्य, सुत्रन स्यवा मधया पापं ।" (पौ २३-२४) थये स्वयेबलय् मनुतय्त नैतिक शिक्षा बिया: नैतिक सच्चरि व्रान यायेगु, मनुतय्त निस्वार्थी याना: मानव हितया लंपुइ यंकेगु तातुना हे 'शिवरात्री व्रत कथा' रचना जूगु खनेदु ।

सफुतिइ दुध्या:गु निपु बाखंया भाय् थौं भनीसं ल्त्यानाच्वनागु नेवा: भाय् नाप तसकं पा:, वाक्य, संरचनाय् नं यक्को भिन्नता खनेदु । थौया नेवा: भाय् नापं पा:गुलिं बाखनय् छयलात:गु पुलांगु खं गव:या अर्थ सफूया ल्युने पृष्ठकथं छसिकथं वियात:गु दु । सफुतिइ दुध्या:गु पुलांगु खं गव:या अर्थयात मिखा वायेबलय् थौं भनीसं ल्हानाच्वनागु नेवा: भासाय् गुलि पात धयागु खं सीकेफइ । बाखनय् दुध्या:गु वाक्यय् संस्कृत खं गव: गुलि दुध्या:, थौया नेवा: भाषाया खं गव: गुलि अप्रभंस जुल धयागु खं नं सीकेफइ । उकथं सफूया बाखंया खं गव: वाक्य व पुलांगु खं गव:या अर्थ व्याकरणविद् व भाषा विज्ञान अध्ययनं याइपिं दक्कोसियां अध्ययन यायेमा:गु विषय जूगु दु । थुकिं भूगु मल्लकालीन नेवा: भाय् व थौया नेवा: भाय्या दथुइ गुलि गुकथं व छु छु पक्षय् हिलासु वल, भिन्न जुल, आदिया बारे भनीसं सीका कायेफइ । उकथं भाषा विज्ञानया बारे अन्वेषण यायेत मदयेक मगा:गु छ्गू श्रोत 'थिमि देशय् च्व:गु मल्लकालीन बाखं' जूगु दु ।

मल्लकाल नेपालभासा साहित्यया विकास काल धाइ । ख: नं मल्लकालय् लायकुली च्विपिं व लायकू नाप स्वापूदुपिं गुलिखय् मनुतय्सं नेवा: भासं साहित्यिक कृति च्वयावंगु दु, नेपालभासाया साहित्यिक धुकू जायेका: वंगु दु । थ्व भवलय् साहित्य विधाय् योगदान यानावपिं कथं न्त्यमथंसे मगा:पिनिगु धलखय् जुजु सिद्धिनरसिंह मल्ल, जुजु प्रताप मल्ल, जगत्चन्द्र, भूपतीन्द्र मल्ल, जुजु श्रीनिवास

मल्लकाल नेपालभासा साहित्यया विकास काल धाइ । ख: नं मल्लकालय् लायकुली च्विपिं व लायकू नाप स्वापूदुपिं गुलिखय् मनुतय्सं नेवा: भासं साहित्यिक कृति च्वयावंगु दु, नेपालभासाया साहित्यिक धुकू जायेका: वंगु दु ।

मल्ल, जगतप्रकाश मल्ल, रणजित मल्ल, जयप्रकाश मल्लपिनिगु नां अगपन्तिइ ला: । अथेसां इमिसं रचित निगू प्यंगू सफू वाहेक मेगु कृति थौं नं भनीसं पिकाये फयाच्वंगु मदु । उकथं 'थिमि देशय् च्व:गु मल्लकालीन बाखं' नं मल्लकालीन छ्गू अमूल्य साहित्य ख्य: जक त:ब्या या:गु मुखसे नेपालभासाय् छ्गु: थौगु तर तनाच्वंगु रत्न हे माला: दक्कोसियां न्त्य:ने तयाब्यूगु दु । किलं नया: धू जुया वनीगु अमूल्य ग्रन्थयात मात्तुमाला: सफूया रुप वियादीम्ह अन्वेषक छत्रवहादुर कायस्थजु व सफूया पिकाक 'नेपाल संस्कृति' लय्पौया कुत: कसराहनीय व प्रशंसनीय जू । थज्या:गु सफूया पिथनां थिमि देय्या जक न्हाय् त:पु जुइगु मुखसे नेपालभासा व नेवा: जातिया गौरवमय इतिहास अझ ता:हाक: यायेत नं यक्कं तिव: वी । उकिं सफूया सम्पादक छत्रवहादुर कायस्थ व पिकाक 'नेपाल संस्कृति' लय्पौपाखें कन्हय् नं थज्या:गु अमूल्यगु सफूत मदिक्क पिथनावं वनी, थज्या:गु सफूत कन्हय् नं भनीसं मदिक्क व्वने खनी, स्वये खनी धका: आशा याये । कन्हय् नं वयक:पिनिपाखें आशा यायेगु थ्व हे ख: ।

सन्दर्भ ज्वलं
१. डा.दयाराम श्रेष्ठ, प्रा.मोहनराम शर्मा, नेपालीको साहित्यको संक्षिप्त इतिहास, (काठमाडौं, वि.सं.२०६९, पृष्ठ २८)
२. छत्रवहादुर कायस्थ थिमि देया पुलांगु म्ये (थिमि, मध्यपुर विकास मञ्च, ने.सं. १११९ पौ १,२
३. धनवज्र बजाचार्य, लिच्छविकालका अभिलेख, (काठमाडौं, नेपाल र एसियाली अध्ययन संस्थान, त्रि.वि.वि २०३० पृष्ठ १
४. जीवन कुमार महर्जन, गुह्यकालि पुजाविधि, कुलां (दँ ३१, ने.सं.११२६, पौ २९)
५. डा.जनकलाल वैद्य, नेपालभासा साहित्य धा: (संक्षिप्त), खेलुइता ल्या: १६, ने.सं.१११५) पौ ६७)

साहित्य उपन्यास जन्ति न्ह्यात

चबि- मदन गोपाल प्रधान “क्वा:घासा”

आ: मनमाया भचा ब:लासेलिं तिनि चिनिमाया वयेगु म्हो जूगु । नत्रसा मनमायायात माक्को याना बिइमह चिनिमायायानं ख: । न्हिं छ्छू सां वया: आ:नं मा:गु याना च्वंगु हे दु । थुलि सिवाय् छ्छ्म ज:ला ख:ला छु हे याइ ? मालिइ बलय् फुखतं यायेगु हे ख: ग्वाहालि धयागु । न्ह्याम्हेसिनं न्ह्याम्हेसितं न्ह्याबलय्सं ग्वाहालि यायेमा: धयागु म्दु । याये फइगु नं म्खु ।

त्वा:बा:यापिं मव:गु नं म्खु । न्हिया न्हिं धयाथें छ्छ्म निम्ह व: । वया च्वंगु नं दु । वक्वसिनं मनमायायात जूगु कष्टय् दु:ख तायेकू । याकनं जिइ मा: धका: नं मनं तु । तर ग्वाहालि खतं माक्को याना च्वंमह व हे चिनिमाया ख: । वं विचा: या: दया: श्रीयात गार्क लिधंसा दया: च्वन । मांयात विचा: याइपिं म्दु धका: छें च्वने म्वा: । वया थ: व्कं ज्वाय् छुं वाधा मज्जु । थ:गु ज्वाय् न्हिया न्हिं वने खना: च्वंगु हे दु ।

थ्व खँ फुक्क लुमंकल । अले थ:म्हं चिनिमाया प्रति बांमला:गु विचा: याये ला:गु थ:गु चिधं नुग:यात थ:म्हंनुं ख्वाखा त्याना: थ:यात मजिल धायेवं मन्तसें कर्कित छु भनं महिनि य: धैगु वा: चायेकल । मेपिला कत: हे जुल । कत:पिनिगु छु खँ ? थ:म्हं थ:गु हे था:गा: काये मफया: कुचा:म्ह मनमाया थ:म्हं याये ला:गु कुविचा: यात हिस्साये थें याना: छक: बास्याक्क न्हिल ।

खाताय् तुति भवल्का: अंग: लिक्क तया त:गु तग्व:गु फुङ्गय् लिधना: च्वंमह मनमाया बास्याक्क न्हूगु खना: क्याम्पसय् वनेत मांम्हेसिके न्यं वम्ह श्री आतां च्वन । न नि मवासे मांम्हेसित स्वया च्वन । मन मच्वना: श्री मांम्हेसिके न्यन, “छाय् न्हिला दियागु मां ?”

“छाय् नं म्खु । छु क्याम्पसय् वने त्यानागु ला ?”

“ख: ।” मनय् छुं खँ वायेकुम्हं थें याना: श्री धाल ।

“छाय्लेसा वास्या वास्या सना च्वनागु ? वरु व क्याप्सुल धा:गु वास: न्याना हिं । थौं न्हिछियात जक दनि ।” फुङ्गुत:लं प्रिस्क्रिपशन भ्वं लिक्कया: व्यु व्युं धाल, “नां थ्व भ्वं मा: म्खुला ?”

प्रिस्क्रिपशन भ्वं काल । लथ्याना पाइन्टया ल्यूने म्हिचाय् स्वथन । स्वाने सुं थहाँ व: स: ताये दत । स्वाने सलं हे इमिसं सिइका काल, चिनिमाया व:गु धका: ।

“ज्य:नां धिला ला, तता:जु ?” धका: धा धां चिनिमाया कोथाय् वल ।

“सिधल । का, फ्यतु । छं नये धुनला ?”

“धुन, तता:जु । थौं फ्यतु वये लाइमखु धका: धा: वयागु ।”

“थौं काकिया लिमला थें च्वं ।” श्री धाल ।

“थौं थ:छें वने धका: ।”

“लिहाँ वये म्खुगु ला ?” मनमायां धाल ।

“मवयां छु याये, तता:जु ? लिहाँ ला वये हे माल नि । ला:सा हनिचा छक: दुस्व: वये ।”

“ज्यू ज्यू । वने मा: । म्हाय्य मचाया गनं वनेगु दुसा थ:छें हे ला ख: नि । मां वापिन्त म्हंफु म्खा ?”

“सकलें फु तता:जु । थौं वाया जन्मन्हि जूगुलिं स:तके छ्वयाह:गु । चिधिमह किजा वया च्वंगु दु ।”

“ग्वरय् च्वनिगु थें ?” मनमायां न्यन ।

“न्हय्न्हेर फुइगु ।”

“ए ! अयसा जंकु भव्य नं नये त्यइन का, चिनि छं ।” म्ह संकुसंकु मनमायां धाल ।

“ख:धया, तता:जु । छिं मस्यु, जिमि मां धयाम्ह गयाम्ह थें । म्छा हँ । बुन्हि धाइ हँ ।” हररं न्हिला: चिनिमायां धाल ।

“अय धयागु नं दइला ? भाग्यं जक दइगु जंकु यायेगु धैगु । याये धयां सकसियां गन दइ ? कासा चिनि, आ: छ थ:छें वने त्यंम्हेसित गनेगु खँ वइमखु । लिबाइ । वरु याकनं वना: वा ।”

“हस् ।” धया: चिनिमाया कोथां पिहाँ वन । कुने मातनय् चिनिमायां सुं नापं खँ ल्हा:स: तायेदत । भचा जायेका: पिज: थहाँ वल ।

फागु पुन्हि कुन्हु गुथि भव्य न:व:म्ह पिज: थौं तक नं लिहाँ मवनि । विया: छ्वसें निसें थ:छें चाहिना च्वंगु धैगु हे आ: तिनि । विया: छ्वये धुंका: निक:यां निक: जक थ:छें व:गु दु । न्हापा लिर्धरु चायेकू बलय् छक: अले भा:तम्हेसिया दकिला धुंका: पिब्बंवल्य् छक: । निक:लं स्वक: हे व:गु म्दु । खजा गुथि भव्य नयेधुंका: थ: दराभत तता:जुपिनापन्तुं लिहाँ वनेगु पिज:या विचा:

। मां बौ अले किजा फुक्कसिनं धालं नं वया थ:छें चाहिना च्वनेगु विचा: म्दु । मांम्ह ला ख्व हे ख्वल म्हाय्यम्हेसित माने याये मफुगुलिं । थ्व खँ सिइका: दराभत व तता:जुम्हेसिनं मां बौया वचं जक तयेत:सां छन्हु निन्हु गुलि च्वने मास्तिव: उलि च्वना वा: । म्खुसा दराभतम्ह थ: हे वया: का: वये धका: धासेलि तिनि पिज: थ:छें च्वंगु ।

मां बौया मन तयेत जक च्वंमह पिज: धाथें मन तया हे थ:छें च्वना च्वन । मनमाया तुति त्वधुका: मफयेका: च्वन धका सिसेलि छन्हु हे मपाक्क वया: ग्वाहालि याना च्वंगु ।

“जा नये धुन ला, पिज: ?” मतिना जा: सलं मनमायां धाल ।

“ज्यौ धुन । छिकपिनि भपिइ सिधल ?” नायू सलं पिज: नं धाल ।

“धुन । वा, फ्यतु ।”

पिज: फ्यतुत । क्याम्पस वनेत दना च्वंमह श्रीयात स्वया: मनमायां धाल, “जित: पिज: पासा द हे दु । छु क्याम्पस हँ । वरु वास: न्याये ल्व:मनि खँ ला ?”

श्री वन । फुङ्गु लिधंसा तया: मनमाया त्वलय जुया च्वन । नकृतिनि हे खँ ल्हाना च्वंमह मनमाया छकलं त्वलय जुया च्वंगु खना: पिज:या मनय् गथखेसे च्वन । भतिचा लंका: त्वलय जुया च्वंमह मनमाया भसंक वंक पिज: नं धाल, “काकि, छाय् त्वलय जुया दियागु ?”

“म्हाय्य लुमंसे वल ।” मिखाय् ख्ववि लल:मल: चाका: मनमायां धाल ।

“काकिया म्हाय्य नं दुला ?” अचम्म तया पिज: नं धाल ।

“दु म्हाय्य छ्छ्म नं दुगु ख: । श्रीया नं तता । छु स्वयां न्यार खुरं जक थकालि जुइ । बां नं उतिकं हे ला: । तर छु याये मचाबलय् हे मन्त । बांलानां छु याये ?” ख्ववि हुं मनमायां धाल ।

मनमायाया म्हाय्य नं दु धैगु खँ पिज: नं थौं हे तिनि सिल । न्हापां निसें वये वने याना च्वंगु व छेंय् म्हाय्यमचा नं दु धका: वं स्यूगु म्खु । श्री नं वैत गबलें हे थ: तताया वारे छुं हे धा:गु म्खु । सखे थ:वुइ न्ह्य: हे वुया नं मचा बलय् हे म्दुम्ह तताया ख्वा: तक नं म्खंगुलिं श्री वैत थ: तताया वारे मधागु नं जुइफु । कथहं ...

ट्री मिडिया अब

online news पनि

www.tmednews.com

“हाम्रो खबरदारी, विकासमा सामोदारी”

कुनै पनि घटना, उत्सव वा कार्यक्रमको बारेमा हामीलाई भन्नुहोस हामी दिनेछौं, तपाईंको आफ्नै खबर पल पलको

SUBSCRIBE गर्नुहोस

Tree Media Nepal

ट्री मिडिया प्रा. लि.
कीर्तिपुर-१०, काठमाडौं

सम्पर्क : ०१-८३३८८७८, ०१-८३३९८८२, ई मेल : treemedianp@gmail.com

आवर मोटर्सको

गुडेपनि नगुडेपनि...

२५,००० पाइन्छ नि....

BEFORE EXCHANGE

AFTER EXCHANGE

ग्राहकहरूको अत्याधिक मागलाई ध्यानमा राखी
यो योजना असोज १० सम्म थप गरीएको छ ।

Hour Motors Pvt. Ltd.

Balaju Chowk, KTM Phone No: 014360401

Mobile : 9851210478

Kirtipur-10 Phone No : 014333605

Mobile: 9851139402